

**BOSHQARUV MADANIYATI TARKIBI FUNKSIYALARI MEZONLARI -
MADANIYAT MARKAZLARI MISOLIDA**

*Sh.K.O`rinov,
BuxDU Musiqa ijrochiligi va
madaniyat kafedrası o`qituvchisi*

*M.Hasanova
BuxDU San`atshunoslik fakulteti talabasi*

Annotatsiya: Har bir tashkilotni boshqaruv xususiyatlari bo`lganidek madaniyat markazlarini ham alohida boshqaruv tizimi mavjud. Ushbu maqolada boshqaruv mezonlari haqida so`z boradi.

Kalit so`zlar: tashkiliy boshqaruv, texnikaviy boshqaruv, moliyaviy boshqaruv.

Boshqaruv tushunchasi tor ma`noda biror-bir tashkilot maqsadini aniqlash va unga erishish uchun zarur bo`lgan rejalashtirish, tashkil etish va nazorat jarayonlarining foyda keltirishi, samara berishi, faoliyat yo`nalishini to`g`ri tanlay bilish, qarorlar qabul qila olishga hamda uning boshqarilishini nazorat qilishga va bu jarayonning borishiga bog`liq bo`ladi. Boshqaruv nafaqat korxonada doirasida, qolaversa, butun bir jamiyat, davlatni o`z tanlagan yo`li maqsad va intilishlariga yetaklovchi, iqtisodiyotni kuchli, barqaror ishlovchi mexanizmga aylantirishda muhim ta`sir etuvchi kuch hisoblanadi. Boshqaruvni jamiyatning iqtisodiy negizi bilan bog`lab, shu bilan birga boshqaruvning ikki tashkiliy-texnikaviy va ijtimoiy-iqtisodiy tomonlarini hisobga olgan holda o`rganish lozim. Tashkiliy-texnikaviy boshqaruv aniq iste`mol qiymatini olish uchun mahsulot tayyorlashda mehnat taqsimoti va korporatsiyasi bilan ajralib turadi.

Madaniyat va san`at sohalarini rivojlantirish, jahon miqiyosidagi ilg`or tajribalar asosida malakali kadrlar tayyorlash, yoshlarning madaniy saviyasini yuksaltirishga qaratilgan ko`plab qaror va farmonlar imzolalanib, hayotga tadbiiq etilmoqda. Yangi O`zbekistonda madaniyat markazlari faoliyatini tubdan isloh qilish jarayonlarida sohani moliyalashtirishning yangicha tizimini yanada takomillashtirish yuzasidan bir qancha amaliy chora-tadbirlar amalga oshirilib kelinmoqda. Chunki, bugungi bozor sharoiti madaniy-ma`rifiy sohaning moddiy bazasini mustahkamlash orqali, uning taraqqiyoti bardavom bo`lishini ta`minlovchi yagona omil ekanligini isbotlaydi. Hozirgi global iqtisodiyot madaniyat va san`at sohasiga ham ta`sir ko`rsatibgina qolmay, sohani moliyalashtirishning asosiy omillarini har tomonlama integratsiyalashni talab etadi. Shiddatli jahon bozorining umumiy hususiyatiga Prezidentimiz Sh.Mirziyoyev quyidagicha fikr bildirgan edi: Jahon bozorida iqtisodiy vaziyat murakkablashdi, mamlakatlar o`rtasidagi iqtisodiy munosabatlar tabiati tubdan o`zgardi. Iqtisodiy raqobat nihoyatda kuchayib, tobora keskin va shafqatsiz tus olmoqda. Bunday iqtisodiyotning muntazam takomillashib borishini ta`minlaydigan mexanizmlarni joriy etish, barqaror iqtisodiy taraqqiyot bilan bog`liq vazifalarni puxta belgilab olish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Zotan, milliy taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo`nalishlaridan biri ham shundan iborat. Amaliy

natijadorlik, inson manfaatlari va yana bir bor inson manfaatlari - iqtisodiy islohotlarimizning o‘zak masalasidir. Bugungi kunda iqtisodiyotni yanada rivojlantirish borasida oldimizda qator strategik vazifalar turibdi. Ularning barchasi ustuvor ahamiyatga egadir.

Madaniyat markazlari faoliyatini to‘g‘ri moliyalashtirining asosiy omili sohada xususiy sektorining ulishini oshirish va xususiy sektor vakillariga zarur shart-sharoit yaratib berishdan iborat. Iqtisodiy o‘shishga, avvalo, raqobatdosh sanoat zanjirlarini yaratish hamda bunday loyihalarga investitsiyalarni ko‘paytirish orqali erishiladi. Garvard universiteti tadqiqotlariga ko‘ra, mamlakatimiz 50 dan ortiq sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarishda barcha imkoniyatlar va nisbiy ustunliklarga ega. Bu tarmoqlarda xususiy sektorning tashabbuslari va yangi loyihalarini qo‘llab-quvvatlash hamda kooperatsiyani rivojlantirish bo‘yicha barcha choralar ko‘rilishi lozim. Shu bilan birga, biz O‘zbekistonni rivojlangan mamlakatga aylantirishni maqsad qilib qo‘ygan ekanmiz, bunga faqat jadal islohotlar, ilm-ma‘rifat va innovatsiya bilan erisha olamiz. Buning uchun, avvalambor, tashabbuskor islohotchi bo‘lib maydonga chiqadigan strategik fikr yuritadigan, bilimli va malakali yangi avlod kadrlarini tarbiyalashimiz zarur. Xulosa qilib aytganda nafaqat yoshlar, balki butun jamiyatimiz a‘zolarining bilimi, saviyasini oshirish uchun avvalo ilm-ma‘rifat, yuksak ma‘naviyat kerak. Ilm yo‘q joyda qoloqlik, jaholat va albatta, to‘g‘ri yo‘ldan adashish bo‘ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Urinov S. K., Rakhmatova M. THE ROLE OF CULTURE AND ART OF UZBEKISTAN ON A GLOBAL SCALE //Web of Scientist: International Scientific Research Journal. – 2022. – T. 3. – №. 4. – C. 370-376.
2. Orinov S. K., Qodirova V. NOMODDIY-MADANIY MEROSNI O‘RGANISHDA “AVESTO” NING O‘RNI //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIIY JURNALI. – 2022. – C. 83-86.
3. Orinov S. K., Boboqulova S. MADANIYAT VA SAN'AT BOSHQARUVINING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIIY JURNALI. – 2022. – C. 78-82.
4. Orinov S. K. et al. MADANIYAT MARKAZLARI AHOLINING IJODIY QOBILIYATINI SHAKLLANTIRUVCHI OBYEKT SIFATIDA //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIIY JURNALI. – 2022. – C. 68-72.
5. Orinov S. K., Abdusalomova H. TEATRLAR FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIIY JURNALI. – 2022. – C. 766-770.
- Orinov S. K. et al. MADANIYAT MARKAZLARI FAOLIYATIDA AHOLINING TURLI QATLAMLARIGA DIFFERENSIAL YONDASHUV //TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIIY JURNALI. – 2022. – C. 73-77.